

Center for Militære Studier 2020

CENTRETS FORMÅL

Lena Trabucco og Lin Alexandra Mortensgaard er videnskabelige assistenter på Center for Militære Studier (CMS). Lena, der i efteråret har færdiggjort en dobbelt ph.d.-afhandling i statskundskab og jura fra hhv. Northwestern University og Københavns Universitet, forsker i ny militær teknologi såsom autonome våbensystemer og kunstig intelligens, samt hvordan international ret påvirker politiske, strategiske og militære beslutninger. Lin, der er kandidat i statskundskab fra Københavns Universitet og har en master i international politik fra University of St. Andrews, har under sin uddannelse specialiseret sig i arktisk politik og formålet at blive publiceret i *International Studies Review*. Begge beskæftiger sig med temaer, som vil stå højt på den danske forsvars- og sikkerhedspolitiske dagsorden de næste mange år, og som befinder sig i krydsfeltet mellem flere fagdiscipliner: afsmeltningen i Arktis og den deraf følgende stormagtsinteresse i re-

gionen rejser, ligesom den fortsatte udvikling inden for militærteknologi, en række nye strategiske, politiske, militære og juridiske spørgsmål for Danmark.

Relevans og tværfaglighed er kernekomponenter i CMS' arbejde med at producere ny viden i form af forskning og forskningsbaseret myndighedsbetjening, der kan inspirere og understøtte dansk forsvars- og sikkerhedspolitisk debat og beslutningstagning. I 2020 har vi som en del af udmøntningen af den bevilling, centret blev tildelt i forsvarsforliget 2018-2023 målrettet tilkøb af folkeretslig ekspertise, styrket CMS som tværfagligt vidensmiljø. Foruden ansættelsen af Lena er det sket gennem ansættelsen af professor i international ret og sikkerhed Kevin Jon Heller og etableringen af en aftale om tilkøb af folkeretslig ekspertise hos Det Juridiske Fakultet på Københavns Universitet. Vi ser frem til at videreudvikle dette samarbejde på tværs af fagdiscipliner i de kommende år – både internt på CMS og i forhold til vores samarbejdspartnere.

CORONA OG NYE INITIATIVER

Lena og Lin har på forsiden begivet sig ud på en walk-n-talk på Amager Fælled, hvor de holder en tiltrængt pause fra hjemmekontoret. Som for alle andre har coronapandemien også vendt op og ned på hverdagen på CMS i 2020. Den har skabt udfordringer: arrangementer er blevet aflyst, og det kollegiale sammenhold har ikke været det samme. Men den har samtidig givet anledning til at sætte nye ting i gang. På CMS har vi, hvor det har været muligt og hensigtsmæssigt, flyttet vores arrangementer online, og vi har i årets løb bl.a. drøftet coronapandemiens betydning for dansk forsvars- og sikkerhedspolitik; verdens tilstand efter det amerikanske valg; samt den stigende brug af lejesoldater i væbnede konflikter i en serie af webseminarer.

Samtidig har vi arbejdet på at få CMS ud i podcastæteren. Det resulterede i, at vi i begyndelsen af 2021 kunne lancere Center for Militære Studiers Podcast. Her er det bl.a. muligt at høre vores webseminarer i en podcastudgave og lytte til interviews med forfatterne til centrets publikationer i korte CMS Rapport Talks. CMS Podcasts kan findes på alle større podcastportaler som f.eks. Apple. Endelig kunne vi i december annoncere, at CMS har indgået et nyt samarbejde med DJØF Forlag om at udgive centrets rapporter

fremover. Det betyder, at rapporterne skifter udseende, men indholdet og kvaliteten vil fortsat være det samme: forskningsbaseret analyse af aktuelle forsvars- og sikkerhedspolitiske problemstillinger, som identificerer klare valgmuligheder for Danmark og kommer med konkrete handlingsorienterede anbefalinger til danske beslutningstagere. På CMS er vi stolte af samarbejdet, som understreger den høje faglige kvalitet af vores rapporter, hvilket blandt andet kommer til udtryk i, at de er fagfællebedømte.

Øverst: Zoom-panel fra CMS Webseminaret "Amerikansk forsvarspolitik efter valget - konsekvenser for Danmark og verden" d. 17. november 2020. Øverst til venstre ses Vibeke Schou Tjalve (seniorforsker, DIIS), Kristian Søby Kristensen (vicecenterleder, CMS) og Amelie Theussen (adjunkt, SDU). Øverst til højre ses Ole Wæver (professor, IFS) og ordstyrer Henrik Breitenbauch (centerleder, CMS).

Aktiv afventning
 Nordiske perspektiver på europæisk forsvars- og
 sikkerhedspolitik samarbejde

Katja Lindskov Jacobsen

RUSSIA'S SHOWY AND SHADOWY ENGAGEMENTS IN SUB-SAHARAN AFRICA

KØBENHAVNS UNIVERSITET
 CENTER FOR MILITARY STUDIES

Nyten af militære øvelser fra paratværdi til egentlig afværgelse?

CMS Memo

Centrale pointer

Dansk offensiv cybermagt mellem angreb, spionage og forsvar

CMS Memo

Centrale pointer

Nederst: Fra CMS/IFN Webseminar d. 16. november 2020
 om den stigende brug af lejesoldater

How were Syrian fighters enlisted in Libya?

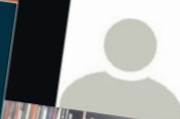
► Recruitment methods

- ❑ Fighters of the "Syrian National Army-SNA" choose **voluntarily** to go to Libya.
- ❑ STJ documented recruitment of **civilians** who did not engage in the conflict in Syria as fighters.
- ❑ STJ documented recruitment of **children** under 18th.

► Privileges and salaries

- ❑ We learned these are significant, ranging from **2000 to 3000 dollars** monthly, depending on the fighter's military specialization.
- ❑ **"large compensation"** in case if the person killed.
- ❑ Obtaining the **Turkish citizenship** (for the family of the fighter).

4

STIGENDE STORMAGTSKONKURRENCE

Coronapandemien har ramt verden på et tidspunkt, hvor stormagtskonkurrence i stigende grad supplerer globaliseringen som det grundlæggende tema i verdenspolitikken. Med pandemiens udstilling af den globaliserede verdens sårbarheder og risici, bliver det interessant at følge, om der på længere sigt vil ske et vedvarende tilbageslag for den globaliserede verden i kølvandet på corona. Den øgede stormagtskonkurrence kommer især til udtryk i den forværrede relation mellem USA og Kina, og CMS lancerede derfor i 2020 Strategisk Refleksionsforum om Kina (SRK) med deltagelse af en række danske forskere med særligt kendskab til Kina eller til udenrigs- og sikkerhedspolitiske forhold. SRK drøftede over to onlinemøder den strategiske betydning af det tilspidsede amerikansk-kinesiske forhold for Danmark, hvilket mundede ud i CMS-notatet "Forværringen af det kinesisk-amerikanske forhold: en strategisk udfordring for Danmark".

For Danmark og Europa er det dog det selvhævdende Rusland, som udgør den umiddelbare sikkerheds-

politiske udfordring. Det afspejler sig også i flere af CMS' 2020-publikationer, hvor baggrundspapiret "Nye militære spændinger i Nordatlanten og Arktis" forfattet af Jon Rahbek-Clemmensen eksempelvis giver et indblik i udfordringerne fra Rusland i nord, mens Katja Lindskov Jacobsen i sin rapport "Russia's Showy and Shadowy Engagements in Sub-Saharan Africa" tager os med ned syd for Sahara i en analyse af Ruslands fornyede, men også tvetydige, tilstedeværelse i regionen. Muligheden for samarbejde med Rusland afsøger rapporten "Vesten og Rusland: Optioner for samarbejde i en krisetid", hvorimod rapporten "The Utility of Military Exercises" tager mere hårdhændede midler i brug i en undersøgelse af militærøvelsers anvendelighed i håndteringen af Rusland.

*Kronikillustrationer af Rasmus Sand Høyer, Jyllands-Posten,
18. marts og 11. august 2020*

FORSKNING

De nævnte publikationer er eksempler på udfordringsdrevet forskning, som har til formål at forstå og løse samfundsmæssige udfordringer. I den anden ende af spektret ligger den nysgerrighedsdrevne forskning, som ofte er mere teoretisk og primært henvender sig til et videnskabeligt publikum. På CMS skal vi kunne begge dele, og vi stræber hele tiden efter at skabe større synergi mellem de to typer af forskning. Et eksempel er Tobias Liebetrau, der udover at forfatte en CMS-rapport om offensive cyberkapaciteter i 2020, fik publiceret artiklen "The Ontological Politics of Cyber Security: Emerging Agencies, Actors, Sites and Spaces" i *European Journal of International Security*. Artiklen indeholder en teoretisk diskussion af definitionen af cybersikkerhed som politikområde.

Et andet eksempel er Katja Lindskov Jacobsen, som i 2019 i forbindelse med arbejdet

på en rapport fordybte sig i Sahel-regionen og i 2020 sammen med en kollega fra DIIS, Signe Marie Cold-Ravnkilde, fik udgivet artiklen "Disentangling the Security Traffic Jam in the Sahel: Constitutive Effects of Contemporary Interventionism" i *International Affairs*. Et tredje eksempel er Kristian Søby Kristensen, der i 2020 fik publiceret artiklen "Sikkerhedspolitikens udfordring og Udenrigsministeriets rolle" i et temanummer af tidsskriftet *Økonomi & Politik* i anledning af Udenrigsministeriets 250-års jubilæum. Artiklen undersøger Udenrigsministeriets sikkerhedspolitiske rolle, og hvordan den er under forandring. I sit arbejde med artiklen har Kristian kunne trække på et indgående kendskab til, hvordan dansk sikkerhedspolitik er organiseret og bliver praktiseret, bl.a. erhvervet gennem flere års erfaring med forskningsbaseret myndighedsbetjening på området, herunder rådgivning i forbindelse med udarbejdelse af ministerielle udredninger og strategidokumenter.

FORMIDLING

En vigtig del af CMS' arbejde består i at bidrage til den offentlige debat. Det gør vi gennem vores egne offentlige arrangementer (seminarer, konferencer og høringer) eller i regi af vores samarbejdspartnere. I 2020 måtte vi flytte hovedparten af vores arrangementer online. Det blev dog til nogle få seminarer med fysisk fremmøde i begyndelsen af året, fx CMS Research Seminaret "Is Strategy Strategically useful", hvor Andrew Neal (University of Edinburgh), Thierry Balzacq (Sciences Po), Nina Græger (Institut for Statskundskab, KU) og Christian Bueger (Institut for Statskundskab, KU) diskuterede strategi som begreb og udfordrede den gængse opfattelse af strategi som en rationel praksis,

der udføres af stater. I begyndelsen af marts havde vi inviteret Stanley Sloan (Atlantic Council), Justitia-direktør Jacob Mchangama samt ph.d. i menneskerettigheder Hanna Ziadeh til en debat om trusler mod ytringsfriheden. Det blev en velbesøgt eftermiddag med flere underholdende anekdoter. I 2020 gentog vi også – heldigvis fysisk – vores årlige sommerskole i dansk forsvarspolitik og strategiske studier, hvor de studerende fik mulighed for at afprøve deres teori i praksis i mødet med bl.a. gæsteforelæsere fra Forsvarsministeriet og forsvaret.

Uafhængighed og armslængde:

HVORDAN ARBEJDER CMS?

CMS er et forskningscenter på Institut for Statskundskab, Københavns Universitet (KU). Vi blev etableret i 2010 i forsvarsforliget 2010-2014 og er siden videreført i forligene 2013-2017 og 2018-2023. Vores formål er at producere strategisk forskning samt foretage forskningsbaseret myndighedsbetjening for Forsvarsministeriet og analyser for forsvarsforligspartierne, som identificerer forsvars- og sikkerhedspolitiske valgmuligheder for Danmark. At myndighedsbetjeningen er forskningsbaseret betyder, at vores produktion af viden følger KU's regler for frihed med hensyn til metodevalg, teorivalg og publicering af resultater. Det sikrer armslængde og dermed, at analyseresultaterne er uafhængige af myndigheders og partiers indflydelse og derved kan anses som et offentligt gode. Emnerne for CMS'

forskningsbaserede myndighedsbetjening bliver aftalt i en årlig produktions- og ydelsesaftale mellem CMS og Forsvarsministeriet, hvor CMS kommer med et udspil til emner, som Forsvarsministeriet og forligskredspartierne får mulighed for at vælge imellem og komme med input til. Det er med til at sikre, at det vi beskæftiger os med er relevant for beslutningstagerne. Hvordan vi efterfølgende vælger at gennemføre de enkelte projekter er baseret på princippet om armslængde. CMS modtager i perioden 2018-2023 en årlig finanslovsbevilling på 10 mio. kr., hvortil skal lægges en ekstra bevilling på samlet 15 mio. kr. over perioden til forskning i folkeretlige emner. Derudover kan CMS også søge andre eksterne forskningsmidler.

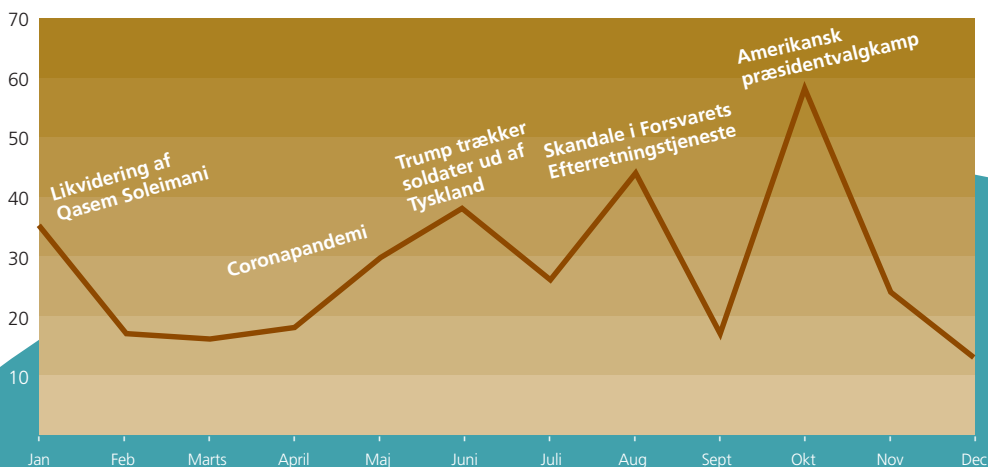
Figur 1: Antal infomedia-hits pr. måned samt gennemsnit og i alt for CMS-forskere i 2020

	jan.	feb.	marts	april	maj	juni	juli	aug.	sept.	okt.	nov.	dec.	gns.	i alt
Hits	35	17	16	18	30	38	26	44	17	58	24	13	28	336

Vi er også til stede i danske medier, både med egne kronikker og ekspertudtalelser i dagblade såvel som i tv og radio. Figur 1 viser, at CMS' medarbejdere ifølge Infomedia er blevet citeret 336 gange i danske dagblade i 2020, hvilket svarer til et gennemsnit på næsten 28 gange pr. måned. Hertil skal lægges medvirken i radio- og tv-indslag.

Hvordan vores medietilstedeværelse er drevet af en efterspørgsel, viser figur 2. I 2020 var det især likvideringen af den iranske general Qasem Suleimani, præsident Trumps melding om at trække amerikanske soldater ud af Tyskland, skandalen i Forsvarets Efterretnings-tjeneste og det amerikanske præsidentvalg, som trak CMS i medierne.

Figur 2: Antal infomedia-hits pr. måned for CMS-forskere i 2020 samt begivenheder.

Figur 3: CMS's Twitter- og Facebook-statistik

Facebook-statistik

Udvikling i antal likes af CMS' facebook-side:

2020: 2.914 likes

2019: 2.723 likes

2018: 2.445 likes

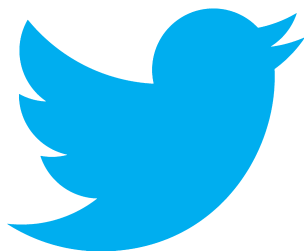
Stigning fra 2019–2020: 7 pct.

Antal Facebook-opslag i 2020: 89 opslag

Også i de første måneder af coronapandemien bidrog CMS til den offentlige debat, hvor centerleder Henrik Breitenbauch i kraft af sin baggrund inden for strategiforskning argumenterede for, at regeringen med fordel kunne trække på indsigter fra militær strategi i sin krisehåndtering.

De sociale medier er også en vigtig platform for os. Figur 3 viser, at vi i 2020 rundede 2.900 følgere på Facebook og 1.900 følgere på Twitter. Ved årsskiftet rundede vi ca. 1000 følgere på LinkedIn efter knap ét år med en aktiv profil.

Twitter-statistik

Udvikling i antal følgere:

Antal følgere 2020: 1.934 Følgere

Antal følgere 2019: 1.576 Følgere

Antal følgere 2018: 1.165 Følgere

Stigning fra 2019–2020: 22,7 pct.

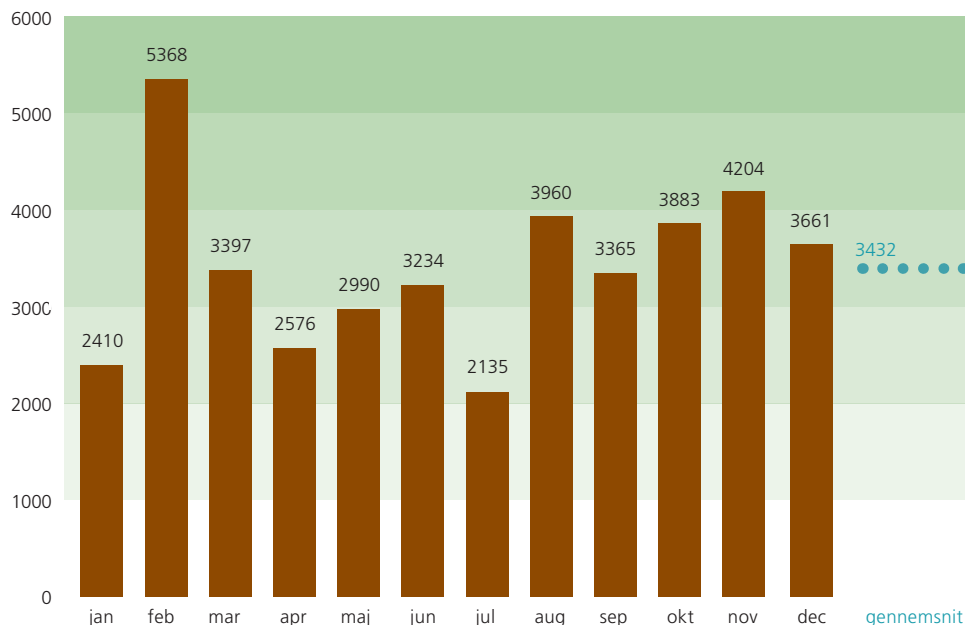
Antal tweets i 2020: 82 tweets

Den centrale platform til at formidle vores viden er vores egen hjemmeside, hvor rapporter, memoer, baggrundspapirer og notater frit kan hentes. Det er der mange, som benytter sig

af, viser figur 4. Antallet af downloads i 2020 nåede således op på over 40.000. Det svarer til, at der downloades 109 CMS-publikationer hver eneste dag året rundt.

Figur 4: Antal downloads af CMS-publikationer pr. måned i 2020.

Total antal: 41183

CMS' aktiviteter

I den følgende oversigt præsenteres udvalgte eksempler på forskellige projekter, produkter og aktiviteter i 2020. For hver overordnet kategori beskrives et eller flere projekter, mens en række andre fremhæves. Det samlede antal projekter inden for hver kategori er angivet i parentes. Til sidst beskrives udvalgte aktiviteter vedr. folkeret, som CMS har tilkøbt fra Det Juridiske Fakultet, KU.

Læs alle CMS Rapporter, CMS Memoer, CMS Baggrundspapirer og CMS Notater på CMS' hjemmeside: <https://cms.polsci.ku.dk/>

BØGER OG BIDRAG TIL ANTOLOGIER (i alt 3)

Henrik Breitenbauch & André Ken Jakobsson,

Conclusion - Coda: exploring defence

planning in future research i: Defence

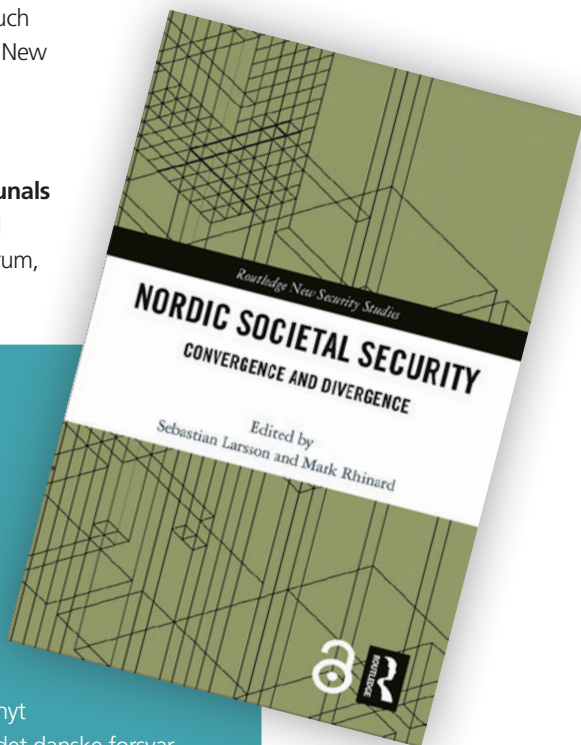
Planning as Strategic Fact, Henrik Breitenbauch & André Ken Jakobsson (red.). (Abingdon; New York: Routledge, 2020).

Kevin Jon Heller & John Heieck,

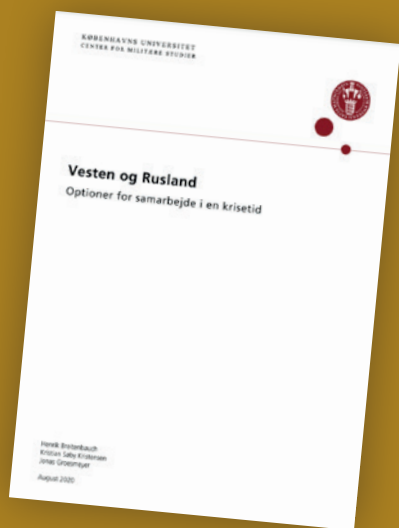
Mistrials at International Criminal Tribunals

i: Max Planck Encyclopedia of International Procedural Law, Ruiz Fabri, Hélène & Wolfrum, Rüdiger (red.), 2020.

Postdoc Tobias Liebetrau har bidraget med kapitlet "**Conceptual and practical changes to security in Denmark: Expect the unexpected, decide the undecidable**" i antologien *Nordic Societal Security: Convergence and Divergence*. Antologien undersøger sikkerhedsbegrebet på tværs af Norden. Tobias' kapitel beskæftiger sig med udviklingen af et nyt 'managerial security practice regime' i det danske forsvar som del af en større bevægelse i retning af mere decentralisering og ansvarliggørelse af individuelle praktikere.

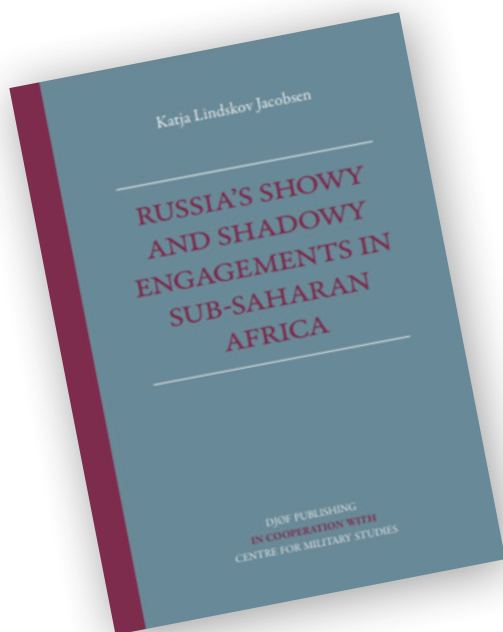
CMS PUBLIKATIONER (i alt 14)

CMS udgav i august rapporten **“Vesten og Rusland: Optioner for samarbejde i en krisetid”**. I rapporten analyserer Henrik Breitenbauch, Kristian Søby Kristensen og Jonas Groesmeyer, hvordan sikkerhedspolitisk dialog og engagement mellem Vesten og Rusland kan styrkes. Rapporten fremhæver tre eksempler på mulige rum for samarbejde fremadrettet: Et fornyet fokus på våbenkontrol; økonomisk samarbejde om udviklingen af Arktis samt nye uddannelses- og kulturpolitiske initiativer.

Guillaume Lasconjarias

The Utility of Military Exercises - From Readiness to Enhanced Deterrence
(CMS Rapport og Memo, november 2020)

CMS udgav i december rapporten **“Russia's Showy and Shadowy Engagements in Sub-Saharan Africa”** i samarbejde med Djøf Forlag. I rapporten stiller Katja Lindskov Jacobsen skarpt på Ruslands fornyede sikkerhedspolitiske engagement i Afrika. Rapporten undersøger både den officielle og uofficielle tilstedeværelse og analyserer implikationer for afrikanske stater og fremtidige vestlige humanitære og fredsbevarende interventioner.

Tobias Liebetrau

Dansk offensiv cybermagt mellem angreb, spionage og forsvar: En komparativ analyse på tværs af Europa
(CMS Rapport og Memo, juni 2020)

Jon Rahbek-Clemmensen

Nye militære spændinger i Nordatlanten og Arktis
(CMS Baggrundspapir, marts 2020)

ARTIKLER OG KONFERENCEPAPERS (i alt 11)

Vicecenterleder Kristian Søby Kristensen har udgivet artiklen **”Sikkerhedspolitikkens udfordring og Udenrigsministeriets rolle”** i et særnummer af tidsskriftet Økonomi & Politik (vol. 93, nr. 1) udgivet i anledning af Udenrigsministeriets 250-års jubilæum. Artiklen analyserer Udenrigsministeriets sikkerhedspolitiske rolle. Kristian argumenterer for, at dansk sikkerhedspolitik formes og udføres i et netværk af aktører, der deler ansvar og ekspertise, og hvor Udenrigsministeriet er en central aktør – men kun én blandt mange. Artiklen identificerer tre tendenser, der udfordrer og forandrer ministeriets rolle og placering i dette netværk.

Postdoc Tobias Liebetrau har sammen med Kristoffer Kjærgaard Christensen udgivet artiklen **”The Ontological Politics of Cyber Security: Emerging Agencies, Actors, Sites and Spaces”** i European Journal of International Security (vol. 6, nr. 1). Artiklen indeholder en teoretisk diskussion af definitionen af cybersikkerhed som politikområde og leverer derigennem et bidrag til, hvordan cybersikkerhed, herunder de aktører og praksisser som former sikkerhedspolitik i den digitale tidsalder, kan forstås.

Seniorforsker Katja Lindskov Jacobsen har sammen med seniorforsker Signe Marie Cold-Ravnkilde (DIIS) udgivet artiklen

“Disentangling the security traffic jam in the Sahel: Constitutive effects of contemporary interventionism”

i tidsskriftet *International Affairs* (vol. 96, nr. 4). Artiklen introducerer en temasektion om den drastisk forværrede sikkerhedssituation i den vestafrikanske Sahelregion. Forfatterne argumenterer for, at regionens sikkerhedspolitiske “trafikprop” udgør en paradigmatisk case for at udforske såkaldte konstitutive interventionseffekter – en bredere og mere kompleks begrebsliggørelse af interventioners kontinuitet og eskalering.

Kevin Jon Heller,

Who Is Afraid of the Crime of Aggression?

i: *Journal of International Criminal Justice*, 2020, vol. 18, nr. 1.

Philippe Beaulieu-Brossard,

Design as a Stairway to Epistemic Freedom: Possibilities, Constraints and Alternatives in IR.

Konferencepaper, 2020.

Katja Lindskov Jacobsen,

Intervention, Materiality, and Contemporary Somali Counterpiracy

i: *Journal of Global Security Studies*, 2020, bind 5, nr. 3.

Lin Alexandra Mortensgaard,

Contesting frames and (de)securitizing schemas: Bridging the Copenhagen school's framework and framing theory.

i: *International Studies Review*, 2020, vol. 22, nr. 1.

Tobias Liebetrau,

Cybersikkerhed i perspektiv

i: *Økonomi & Politik* (vol. 93, nr. 3), temanutnummer omhandlende cybersikkerhed, Tobias Liebetrau (red.), 2020.

KRONIKKER OG KOMMENTARER (i alt 35)

The logo for World Politics Review (WPR) is centered within a large orange circle. The logo itself consists of the letters 'WPR' in a large, bold, black sans-serif font. Below 'WPR', the words 'WORLD POLITICS REVIEW' are written in a smaller, black, all-caps sans-serif font.

WPR
WORLD POLITICS REVIEW®

Centerleder Henrik Breitenbach forfattede i april kommentaren **“How Military Strategy Can Aid the Response to COVID-19”** i World Politics Review. Uanset om vi ser kampen mod Covid-19 som en krigstilstand eller ej, skaber pandemien ekstraordinære udfordringer for demokratiske institutioner. Derfor, argumenterer artiklen, er der vigtige erfaringer fra militær strategi, vi kan drage nytte af i den nuværende krise.

Vicecenterleder Kristian Søby Kristensen har sammen med ph.d.-studerende Niels Byrjalsen forfattet kommentaren **“Armament and Transatlantic Relationships: The Danish Perspective”** udgivet af The French Institute for International and Strategic Affairs. Kommentaren skitserer den danske forsvarsindustri tilstand og forbindelser. Dette indebærer opmærksomhed imod såvel Danmarks stærke transatlantiske orientering såvel som engagement i det mere integrerede europæiske marked.

Lena Trabucco,

AI Partnership for Defense is a Step in the Right Direction – But Will Face Challenges

i: Opinio Juris, d. 5. oktober 2020.

André Ken Jakobsson,

Kinas informationsvåben har Danmark på sigtekornet.

i: Jyllands-Posten, d. 30. januar 2020.

Katja Lindskov Jacobsen,

Hvorfor stiger antallet af piratangreb ud for Vestafrika's kyst?

i: Ræson, d. 22. maj 2020.

Tobias Liebetrau,

Vi må sikre politisk ansvar og kontrol med Danmarks cyberkrigsførelse.

i: Berlingske, d. 16. juni 2020.

Bertel Heurlin,

Varsler USA og Kinas rivalisering en ny kold krig?

i: Weekendavisen, d. 30. november 2020.

Kristian Søby Kristensen,

“Forsker: USA og Kinas ageren viser behovet for en udenrigskommission.”

i: Altinget, d. 20. maj 2020.

Henrik Breitenbauch,

Spil med åbne kort, Mette Frederiksen - og tre andre pointer fra strategiforskning

i: Berlingske, d. 19. april 2020.

ÅBNE ARRANGEMENTER (i alt 11)

I marts afholdt CMS et åbent seminar med titlen **“Open Societies and Freedom of Speech – Strategic Challenges and Opportunities”**. Seminaret omhandlede trusler imod ytringsfriheden – både udefra- (tiltagende offensive autokratiske regimer) og indefrakommende (nye informationsteknologier og faldende opbakning til demokratiet som styreform). I panelet sad den amerikanske skribent Stanley Sloan (Atlantic Council), Justitia-direktør Jacob Mchangama samt ph.d. i menneskerettigheder Hanna Ziadeh. Henrik Breitenbach modererede debatten.

I november afholdt CMS i samarbejde med FN's arbejdsgruppe om brugen af lejesoldater webinar **“The evolving forms, trends and manifestations of mercenaries and mercenary-related activities”**. Arrangementet fulgte i kølvandet på arbejdsgruppens offentliggørelse af sin rapport om emnet.

CMS' professor i folkeret Kevin Jon Heller modererede en paneldiskussion mellem ledende eksperter i lejesoldater og den aktuelle udvikling i væbnede konflikter, herunder Chris Kwaja (arbejdsgruppens formand), Candace Rondeaux (professor ved Arizona State University) og Brian Castner (Amnesty International).

I november inviterede CMS til webinaret **”Amerikansk forsvarspolitik efter valget – konsekvenser for Danmark og verden”** med analyse og debat om verdens tilstand efter det amerikanske præsidentvalg. Centerleder Henrik Breitenbach modererede et panel bestående af Ole Wæver (professor i statskundskab ved Københavns Universitet) Amelie Theussen (adjunkt i statskundskab ved Syddansk Universitet), Vibeke Schou Tjalve (seniorforsker ved DIIS) og Kristian Søby Kristensen (vicecenterleder ved CMS).

Corona og de internationale rammer for Danmarks forsvars- og sikkerhedspolitik

CMS Webseminar. Paneldeltagere: Anders Wivel (IFS), Katja Lindskov Jacobsen (CMS), Kristian Søby Kristensen (CMS).
Ordstyrer: Henrik Breitenbach (CMS).
Zoom, d. 6. maj 2020.

Is Strategy Strategically Useful?

CMS Research Seminar. Paneldeltagere: Andrew Neal (University of Edinburgh), Thierry Balzacq (Sciences Po), Nina Græger (IFS), Christian Bueger (IFS).
Ordstyrer: Henrik Breitenbach (CMS).
Center for Sundhed og Samfund,
d. 20. februar 2020.

CMS afholdt d. 10-20. august endnu en gang en **sommerskole i Dansk forsvarspolitik og strategiske studier** som et kandidatudbud på Institut for Statskundskab, KU. Her fik studerende med interesse for sikkerheds- og forsvarspolitik mulighed for at fordybe sig i strategisk teori i en praksisorienteret undervisning. Henrik Breitenbauch var ansvarlig for kurset, som inkluderede oplæg af praktikere fra Forsvarsministeriet og forsvaret og blev afsluttet med en debat mellem udvalgte forsvarspolitikere. Flere af CMS' forskere bidrog med undervisning på kurset, bl.a. Kristian Søby Kristensen, Philippe Beaulieu-Brossard, Tobias Liebetrau og André Ken Jakobsen.

Leading Design, Leading Change: Roles, Responsibilities and Risks in Security Contexts

Armchair-debat arrangeret af TedX Budapest mellem førende eksperter inden for strategisk design, bl.a. Ben Zweibelson (Joint Special Operations University, Florida).

(6. marts 2020, Philippe Beaulieu-Brossard)

Russiske succesmissiler tvinger USA til arktisk våbenkapløb

Podcast-interview arrangeret af Folk & Sikkerhed om stormagternes oprustning i Arktis og dens betydning for Danmark og rigsfællesskabet.

(14. juni 2020, Kristian Søby Kristensen)

The US's Turbulent Relationship with the International Criminal Court: A History

Webseminar arrangeret af Iranian Center for International Criminal Law om USA's forhold til Den Internationale Straffedomstol gennem historien.

(September 2020, Kevin Jon Heller)

UDVALGTE AKTIVITETER VEDR. FOLKERET

(Tilkøbt ekspertise i alt 31)

Astrid Kjeldgaard-Pedersen, professor MSO ved Det Juridiske Fakultet, KU, har sammen med Marc Schack, adjunkt ved Forsvarsakademiet, udgivet rapporten "**Modforanstaltninger i cyberdomænet: Den folkeretlige ramme**" og et tilhørende memo i august 2020. Rapporten sætter fokus på de modforanstaltninger, som Danmark kan bringe i spil i scenarier, hvor stater, ikke-statslige grupper eller individer iværksætter cyberangreb mod Danmark. Rapporten identificerer grundlæggende uklarheder i den folkeretlige regulering af, hvornår, hvordan og mod hvem stater lovligt kan gennemføre modforanstaltninger i cyberdomænet og formulerer på den baggrund en række anbefalinger.

Astrid og Marc har også i december 2020 skrevet Berlingske-kronikken "**Nej, Trine Bramsen, Danmark er endnu ikke i »krig« i cyberspace**", hvor de argumenterer for, at forsvarsminister Trine Bramsens brug af ordet "krig" i forbindelse med cybertruslen imod Danmark er uheldig fra et folkeretligt perspektiv. I folkeretten er det helt afgørende for en stats reaktionsmuligheder, om bestemte handlinger falder inden for eller uden for den folkeretlige definition af "krig" og "væbnet angreb". Forfatterne påpeger, at der fortsat er stor usikkerhed om, i hvilken udstrækning folkeretten finder anvendelse i cyberspace.

I efteråret 2020 afholdt Det Juridiske Fakultet, KU, en serie af "**Breakfast Briefings**". Formatet gav mulighed for, at forskere, praktikere og studerende med interesse for international ret kunne mødes og udveksle forskning og erfaringer. CMS' Lena Trabucco og Kevin Jon Heller har også bidraget med oplæg under briefingerne.

Postdoc ved Det Juridiske Fakultet, Cornelius Wiesener, har i 2020 udgivet artiklen "**Taking One for the Team: Legal Consequences of Misconduct by Partners**"

i tidsskriftet Scandinavian Journal of Military Studies, som er etableret i et samarbejde mellem Forsvarsakademiet, Forsvarets Højskole (Norge), Centrum för Studier av Militär och Samhälle (Sverige) og CMS. Artiklen kortlægger de internationale regler og regimer, der bliver relevante, når stater drages til ansvar for deres partners ureglementerede adfærd i militære operationer.

Medarbejdere

MEDARBEJDERE TILKNYTTET CMS I LØBET AF 2020

Centerleder, seniorforsker Henrik Breitenbauch, ph.d.
Vicecenterleder, seniorforsker Kristian Søby Kristensen, ph.d.
Professor Kevin Jon Heller, ph.d.
Seniorforsker Katja Lindskov Jacobsen, ph.d.
Seniorforsker Gary Schaub Jr, ph.d. (orlov)
Post.doc. André Ken Jakobsson, ph.d.
Post.doc. Philippe Beaulieu-Brossard, ph.d.
Post.doc. Tobias Liebetrau, ph.d.
Militæranalytiker Torben Toftgaard Engen, major, cand.mag.
Militæranalytiker Jens Wenzel Kristoffersen, orlogskaptajn, cand.mag.
Videnskabelig assistent Lena Trabucco, ph.d.
Videnskabelig assistent Jonas Groesmeyer, cand.scient.pol.
Videnskabelig assistent Lin Alexandra Mortensgaard, cand.scient.pol.
Videnskabelig assistent Seth Jesper Pedersen, cand.scient.pol.
Forsknings Servicemedarbejder Natalie Elinor Park, cand.mag.
Centeradministrator Mikkil Broen Jakobsen, cand.scient.pol.

Konsulenter:

Professor Emeritus Bertel Heurlin
Lektor Jon Rahbek-Clemmensen, ph.d.
Forsker Guillaume Lasconjarias, ph.d.
Forsker Jeremy Stöhs, ph.d.
Seniorforsker Dominika Kunertova, ph.d.
Forsvarsanalytiker Hans Peter Hansen Michaelsen

Studentermedhjælpere:

Linnea Kjølstad Larsen
Lotte Løbner Andersen
Emil Lünell Bruhn
Tanja Hoffmann Holm
Adam Bregnsbo Fastholm
Line Lindegaard Christensen
Oliver Kimber Baumgarten

*Kronikillustration af
Sara Houmann Mortensen,
Information, 14. maj 2020*

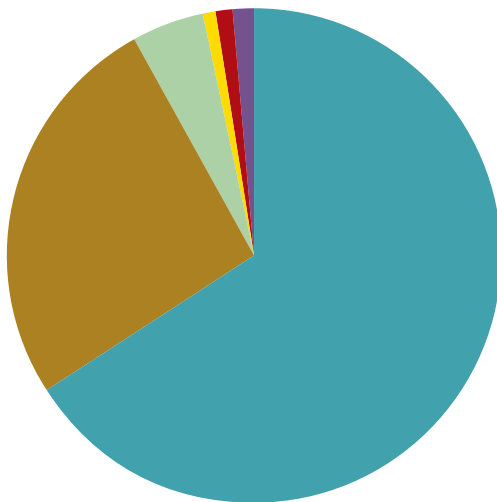
CMS' INDTÆGTER OG UDGIFTER I 2020

CMS er hovedsageligt finansieret over det danske forsvarsbudget gennem en årlig finanslovsbevilling på 10 mio. kr. (plus årlig P/L-regulering). I forsvarsforliget 2018-2023 blev CMS tildelt en ekstra bevilling på 15 mio. kr. over bevillingsperioden.* Herudover kan der indhentes eksterne forskningsbevillinger.

Figur 5: CMS' indtægter i 2020

- Hovedbevilling fra Forsvarsministeriet (FMN): 10.152.400 kr.
- Folkeretsbevilling fra FMN: 4.000.000 kr. **
- Bevilling fra Marie Curie stipendium: 726.900 kr.
- Bevilling fra Carlsbergfondet: 109.000 kr.
- Bevilling fra Norges Forskningsråd: 199.100 kr.
- Diverse frikøb: 175.800 kr ***

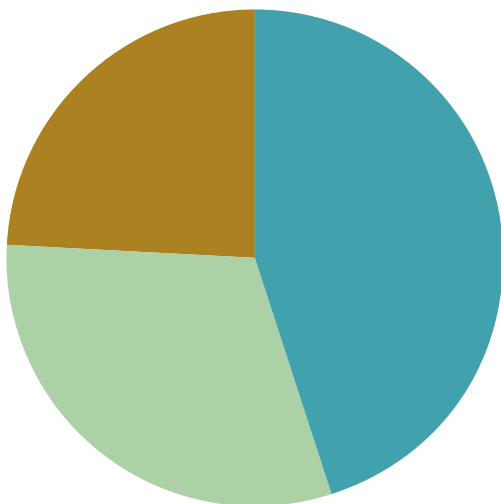
Totale indtægter: 15.363.200 kr

* I bevillingsperioden udmøntes 6 mio. kr. på CMS, mens 9 mio. kr. anvendes efter udbudsprocedurer på Det Juridiske Fakultet, KU.

** I 2020 er 4 mio. kr. udbetalt til CMS. Heraf er 1,8 mio. kr. blevet administreret på Det Juridiske Fakultet, KU.

*** Diverse frikøb omfatter arbejde på AMARIS-projekt (Analyzing Maritime Insecurity in Ghana) og på DIIS-forstudie til kommende evaluering af Freds- og Stabiliseringsfonden.

Figur 6: CMS' udgifter i 2020

- Lønudgifter, FMN-hovedbevilling: 5.492.939 kr.
- Driftsudgifter (inklusive lønninger til militæranalytikere), FMN-hovedbevilling: 3.745.665 kr.
- Løn- og driftsudgifter, andre bevillinger (inkl. KUJUR): 2.913.881 kr.

Totale udgifter: 12.152.485 kr

Center for Militære Studier

Københavns Universitet

Øster Farimagsgade 5, bygning 8

1353 København K.

cms@ifs.ku.dk

tlf: +45 35324088

Grafisk design: SIGNS & WONDERS

Fotos (s.1/3/18/28): Michael Daugaard

Tryk: COOL GRAY

Grafisk design: SIGNS & WONDERS